

50^e Jaargang

Dinsdag 24 maart 2015

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie

Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd

Sprekend verleden

De gewillige Borg

"Want wie is hij, die met zijn hart borg worde om tot Mij te genaken?, spreekt de HEERE." (Jeremia 30:21b)

Christus heeft niet alleen van alle eeuwigheid Zijn hartelijke instemming betuigd om Borg te zijn, maar zodra Hij de wereld door Zijn almachtige arm had geschapen, ving Hij aanstonds met Zijn werk en zware opgave aan, want Hij was daartoe bestemd van de grondlegging der wereld. Hij kwam met een volmacht. Het liefde de oneindige wijsheid Gods de dingen zo te schikken, dat menige offerande werd ingesteld om een afschaduwing te zijn van dit goede dat zou komen. En menige dienstknecht heeft Hij gezonden om de mensen van Zijn komst te verzekeren. Toen de volheid des tijds was gekomen, en Hij op het wereldtoneel zou verschijnen, heeft Hij in Zijn hele levensloop laten zien hoezeer Zijn hart betrokken was bij Zijn Middelaarswerk. Toen Hij nog maar een kind was en Zijn ouders Hem kwijt waren, toen zij Hem in de tempel vonden en Hem een standje gaven, wat zei Christus toen? "Wat is het dat gij Mij gezocht hebt? Wist gij niet, dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders?" Nooit heeft een hongerige meer smaak gehad in spijs, dan Christus smaak had in het werk van onze verlossing: Zijn spijs was de wil te doen van Hem Die Hem gezonden had. Dat Zijn hart betrokken was bij het werk, wordt duidelijk uit Zijn ijveren tegen alles wat ernaar zweemde om Hem op Zijn weg naar het moeilijkste en belangrijkste deel van Zijn werk te hinderen. Wat kan meer de betrokkenheid van een hart bij het werk uitdrukken dan wat er in de woorden van Mattheus 16: 22 en 23 staat? Daar begon Petrus Christus te bestraffen, toen Hij over Zijn lijden sprak: 'Het zij verre van U, Heere!' Je zou denken dat Christus dit gewaardeerd zou hebben, en dat het liefde was bij Petrus. Maar wij lezen nergens dat Christus iets zo erg heeft gevonden. Hij keerde Zich om, als iemand die hevig gepassioneerd is, en zei: 'Ga achter mij, satanas!' Nooit werd er zo'n woord uit de mond van Christus gehoord – en dat nog wel gesproken tot een gelovige! Het is de stem van Petrus, maar de duivel heeft de toon ervan gezet. Wat moet er van de wereld der uitverkorenen terecht komen, als Ik hier zou ophouden? 'Ga achter Mij, satanas.' Hij was met Zijn hart Borg geworden. Het blijkt uit Zijn verlangen om de schuld te betalen, zoals Hij Zich had verbonden dit te zullen doen. 'Ik moet met een doop gedoopt worden en hoe word Ik geperst, totdat het volbracht zij!' Hij verlangde ernaar om als het ware volkomen ondergedompeld te worden in de zee van Gods toorn, en toen de tijd van Zijn sterven dichterbij kwam – dan staat er: Hij ging vooraan, opgaande naar Jeruzalem. Zoals een kind dat met zijn vriendjes ergens heen gaat, vooruit holt naar een plekje waar het graag wil zijn en het heerlijk vindt om voorop te lopen – zo ging Christus voorop, en de hele weg sprak Hij erover met hen, zoals wij de gewoonte hebben om te praten over dat waar wij vurig naar verlangen. Ja, toen

Zijn lijden naderde, kon Hij het niet nalaten Zijn discipelen te zeggen dat Hij grotelijks had begeerd het Pascha te eten waarin Hij als in een spiegel zag hoe Hij moest lijden. En toen Judas uitging om Hem te verraden, zei Hij: 'Wat gij doet doe het haastig!' Toen deze uitgegaan was, heeft Hij Zich verheugd, en gezegd: 'Nu is de Zoon des mensen verheerlijkt en God is in Hem verheerlijkt.' Hij beschouwde het werk als gedaan, omdat het instrument dat alles in werking zou stellen, was uitgegaan. En aan het eind van het veertiende hoofdstuk van Johannes hield Hij als het ware midden in de preek op en zei: 'Staat op, laat ons van hier gaan.' Van alles wat Hij deed, was het preken Zijn liefste werk; maar zie, Hij breekt af en gaat naar buiten, opdat Hij gegrepen en gekruisigd zou worden en opdat de gelegenheid Hem niet zou ontgaan. Hij blijft dus niet wachten totdat Judas Hem heeft opgespoord; nee, Hij gaat uit naar de plaats waar Judas hem zijn bende was, en Hij heeft Zichzelf als een gewillig offer aangeboden. Toen ze zeiden: 'Wij zoeken Jezus van Nazareth' antwoordde Hij: 'Ik ben het.' En toen Petrus Hem wild ontsetten, gebod Hij hem zijn zwaard in de schede te steken zeggende: 'De drinkbeker, die de Vader Mij gegeven heeft, zal Ik die niet drinken?' Ja, toen Hij werd geslagen en gebeukt gaf Hij Zijn rug aan degenen die Hem sloegen en Zijn wangen aan degenen die Hem het haar uitplukten! Hij werd als een lam ter slachting geleid, en als een schaap dat stom is voor wie het scheert, zo heeft Hij Zijn mond niet opengedaan. En toen is in de allerlaatste daad gebleken hoezeer Hij met Zijn hart Borg was. Hij boog Zijn hoofd en riep met vreugde in Zijn hart uit: 'Het is volbracht! Het werk dat de Vader Mij gegeven heeft om te doen, is volbracht. Het werk waarvoor Ik met mijn hart Borg ben geworden, is voleindigd.' En zo gaf Hij de geest, toen Hij Zijn geest beval in de hand van Zijn Vader, als onderpand en teken dat de borgsom was voldaan. En nu, nadat dit werk tot stand is gebracht – zullen wij dan niet denken dat Zijn hart evenzeer betrokken is bij het werk der verlossing door kracht als het dat was bij het werk der verlossing door voldoening? Ja, Hij is ingegaan in de hemel om nu te verschijnen voor het aangezicht Gods voor ons. Hij leeft om door de kracht van Zijn Geest toe te passen wat Hij heeft verworven door de prijs van Zijn bloed.

Ralph Erskine [1685-1752]

Happy Clappy

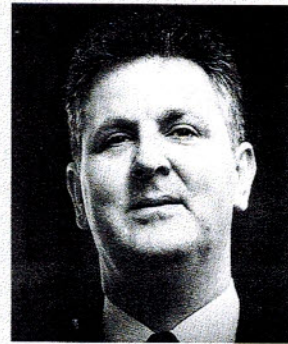
Als wij in de kerk het woord 'licht' gebruiken, dan doen wij dat nogal eens om een bepaalde kerkelijke stroming mee aan te duiden. Een 'lichte' gemeente, een 'lichte' dominee, een 'lichte' prediking. En we bedoelen daarmee dat er makkelijk over het geloof wordt gedacht. 'Licht' dan denk je aan praise-avonden, EO-jongerendagen en overdopen. 'Lichte' christenjongeren luisteren naar muziek van Michael W. Smith, Delirious(?) en Rebecca St. James. Allerlei termen worden voor en door deze 'lichte' christenen gebruikt: Happy-clappy, Jesus-freaks en WWJD.

Koning Belsazar is in Gods weegschaal gewogen en te licht bevonden. God heeft het koninkrijk van Babel onderzocht, Hij heeft het gewogen, Hij heeft de balans opgemaakt van dat koninkrijk, en het is te licht bevonden. Het heeft niet voldaan aan de Goddelijke eisen. En daarom maakt Hij er een einde aan. Zoals Hij dat trouwens met alle wereldrijken doet. Hoe groot en hoe machtig ze ook geweest zijn en hoe lang hun heerschappij ook heeft geduurd. Ze worden te licht bevonden en zullen vergaan.

We zullen echter niet nog langer stilstaan bij de koninkrijken van deze wereld. Want er liggen nog meer lessen in deze woorden op de wand. Lessen die ook dichterbij ons eigen leven komen.

Ook in godsdienstig opzicht kan iemand te licht worden bevonden. De Heere spreekt erover in Zijn Woord. Bijvoorbeeld in Jesaja 30:10: *'Die daar zeggen tot de zieners: Ziet niet; en tot de schouwers: Schouwt ons niet, wat recht is; spreekt tot ons zachte dingen, schouwt ons bedriegerijen'.* Het volk van Israël zei tegen de profeten dat ze niet moesten spreken over Gods toorn en oordelen, maar dingen die hen aangenaam in de oren klonken, liefelijke dingen, waar ze blij en warm van werden. Dingen die hen een positief gevoel gaven, die hen bemoedigden. En leg daar dan eens Jeremia 6:14 naast: *'En zij genezen de breuk van de dochter Mijns volks op het lichtste, zeggende: Vrede, vrede! doch daar is geen vrede'.*

Er zijn kennelijk profeten geweest die hebben geluisterd naar de wensen van het volk om zachte dingen te spreken. Het dreigende oordeel werd verzwegen en het volk werd gerustgesteld met de gedachte dat zij toch Gods volk waren en dat ze toch Gods tempel in hun midden hadden? En zo gingen ze denken dat hen niks kon gebeuren en bleven ze vasthouden aan hun goddeloze leven. Maar die godsdienst wordt door God te licht bevonden.

Dat soort godsdienst is er ook vandaag de dag nog. Men heeft het in die godsdienst bijna alleen maar over de liefde van God. Je hoort daar niet of nauwelijks meer spreken over het oordeel van God. Er wordt ook niet meer opgeroepen tot bekering. Het is allemaal goed en het komt ook goed, want God is toch goed? We zijn allemaal kinderen van de Vader en we gaan allemaal naar de hemel. En daarom is er veel blijdschap en handengeklap, 'Happy Clappy'.

Zo'n godsdienst zal echter eenmaal té licht blijken te zijn. Omdat het een eigenwillige godsdienst is, die alleen maar uit de Schrift haalt wat hem aanstaat. De zachte dingen. Heel eenzijdig wordt er gewezen op het voorbeeld dat Jezus gaf en op Zijn opofferingsgezindheid. Het is een godsdienst die vaak niet verder komt dan oppervlakkige naastenliefde, en dan wijst op de manier hoe Jezus de armen hielp en omging met de verschoppelingen van de samenleving.

En vaak wordt die lichte godsdienst gecombineerd met een lichtzinnig leven. Alles kan er mee door. Zonde is geen zonde meer. In de lichte godsdienst is er veel wereldgelijkvormigheid. Ze denken net als de wereld, ze kleden zich als de wereld. Ze doen volop mee met het amusement van de wereld en lachen om de humor van de wereld. De lichte godsdienst is vaak werelds in het denken en doen. God gunt ons toch wel een pleziertje? zo wordt er dan gezegd. Maar dat zal door God té licht worden bevonden.

We zouden ons echter vergissen als we alleen daaraan zouden denken als we het over 'licht' hebben. Ook in de 'zware' kerken en onder de 'zware' prediking is er veel wat 'licht' is. Een mens kan 'zwaar' in de leer zijn en 'zwaar' zijn in de levensstijl. Hij kan het nauw nemen met allerlei regels. Hij kan orthodox zijn en rechtzinnig - *zwaár*. En uiteindelijk toch 'te licht' worden bevonden.

Maar daar willen we Deo volente een volgende keer over nadenken.

M.A. Kempeneers
makempeneers@kliksafe.nl

Amiel 5:27
TEKEL; gij zijt
in weegschalen
gewogen; en gij zijt
te licht gevonden.

Het werk van Christus en van de Heilige Geest zijn één.

DL hoofdstuk 5 art. 8b

Gaat het over de liturgie in onze kerkdiensten, dan hebben daarin de Wet des Heeren en de apostolische geloofsbelijdenis een plaats. Dit gebeuren is naar Gods Woord en tevens spreekt daarin een band aan de vroege kerk. Gods eeuwigdurende wet mag niet ontbreken. Tevens wordt de eenheid met Israël beleden. Wij staan niet los van het oude bondsvolk.

De apostolische geloofsbelijdenis

Het Apostolicum wat wij kennen, is na een groeiproces tot stand gekomen. In de eerste eeuwen na de geboorte van Christus. Omstreeks 500 na Christus is de belijdenis zo geformuleerd zoals wij die nu hebben. De reformatoren betuigden hun instemming met de belijdenis. Voor de kerken is het geworden het oudste kerkelijk belijdenisgeschrift, waarin duidelijk spreekt de leer van de Heilige Drie-eenheid en hun werk. De inhoud is ontleend aan de leer van de apostelen. Vandaar de aanduiding apostolische geloofsbelijdenis. We horen Gods apostelen spreken. Hoe duidelijk wordt in de Catechismus in de zondagen 8 t/m 22 een verklaring gegeven van de apostolische geloofsbelijdenis. Daarin zien we welk een waarde de belijdenis voor de kerk van de Reformatie had. Wij hopen over anderhalf jaar de Reformatie te herdenken. Nu is er de voorbereiding. De reformatieherdenking blijkt niet slechts in woorden, maar bijzonder in daden en in kracht. In enigheid des Geestes. Hoogst belangrijk en noodzakelijk. Laten we niet voorbijgaan aan waar de Dordtse Leerregels op wijzen: de voorbidding en de bewaring van Christus en de verzegeling door de Heilige Geest.

Voorbede

De voorbede van Christus is één van de kenmerken van Jezus' gebedsleven. Dat gebedsleven nam op aarde een zeer grote plaats in Jezus' leven in. We moeten zeggen dat al wat Jezus tijdens Zijn rondwandeling op aarde deed, gedragen werd door het gebed. Voor alles werd gebeden. Persoonlijk en ambtelijk bad Hij. Biddend aanvaardde Jezus Zijn roeping op aarde. Biddend beëindigde Hij Zijn ambtswerk aan het kruis. Jezus bad als waarachtig en rechtvaardig mens. Het gebedsleven kon en wilde Hij niet missen. Hij bad voor de Zijnen, Hij bad bijzonder tot Zijn Vader. Opvallend is dat de evangeliën ons wijzen op de naam 'Vader' als aanspraak van God. Honderd zeventig keer. De vermelding van de naam 'Vader' en wat daarbij betrokken is in het hogepriesterlijk gebed (Joh. 17) is ontroerend, sterkend en verbindend. De gerichtheid op de Hogepriester neemt toe. In liefde en afhankelijkheid. In de hemel is Jezus bijzonder Voorbidder. Twee teksten wijzen daar bijzonder op: Rom. 8:34 en Hebr. 7:25. Rom. 8:34 Geen beschuldiging, geen verdoemenis is er voor allen die in Jezus Christus zijn. Voor wie Jezus als Jezus, Christus als Christus, Heere als Heere alles is. De twee werkelijkheden uit het verleden, de heilsfeiten van kruis en opstanding en de beide werkelijkheden in het heden, Jezus zittend aan de rechterhand Gods en Zijn voorbede, zijn de troost, de kracht, de sterkte in het leven. De Psalmregel is niet onbekend: Gij heft mijn hoofd omhoog en doet me Uw gunst aanschouwen. Hoe is het bij ons als voorgangers? Laten we niet vergeten dat de benaming voorganger een dubbele aanduiding bevat. Leeft voor ons en zoeken wij alles wat we persoonlijk en ambtelijk nodig hebben bij Jezus, de grote Voorbidder?

Pleiten

Gaat het in Hebr. 7 over de eeuwige Hogepriester en Zijn werk, met volle

verzekerdheid schrijft de apostel Paulus: Waarom Hij ook volkomenlijk kan zaligmaken degenen die door Hem tot God gaan also Hij altijd leeft om voor hen te bidden (Hebr. 7:25). Het woord bidden heeft de betekenis van pleiten. We moeten niet denken aan een verzoek in het algemeen. Zoals het voorkomt met de vraag: wil je voor mij een goed woordje doen? Het woord bidden is een verzoek indienen op rechtsgronden die iemand bezit. Het gebeurde dat men zelf meende die rechtsgrond te bezitten, Hand. 25:24. De Joden meenden het recht aan hun kant te hebben en daarom eisten zij Paulus op. Het bijzondere karakter waarmee het bidden van de verhoorde Jezus wordt aangeduid mogen we niet onderwaarden. In het pleiten van Jezus ligt vast het juridisch element. In de hemel is Jezus' bidden niet slechts een vragen, een goed woordje doen voor. Het is pleitend een beroep doen op het recht dat Hij door Zijn sterven heeft verworven en de verzegeling daarvan zien we op de Paasmorgen in de opwekking van de Zoon door de Vader. Dit is de vaste, hechte grond van de voorbede van Christus. Kernachtig zegt Calvijn: Jezus verschijnt voor de Vader zonder ophouden met Zijn dood en wederopstanding, welke de kracht hebben van een levende, onafgebroken voorbede om de Vader te verzoenen en te maken dat Hij ons verhoort. Laten we Jezus' voorbede niet als een vanzelfsheid zien of aanvaarden. De noodzakelijkheid van de voorbede staat niet los van het paradijsgebeuren. Niemand heeft in zichzelf enige bestaansgrond voor de rechtvaardige, heilige Heere. Niemand kan God ontmoeten. Is er de Godskennis en zo de zelfkennis, dan stemt men in met de dichter: Wil Uwen knecht door schuld verslagen, o Heer' niet voor Uw vierschaar dagen, want niemand zal in dat gericht, daar zelfs zijn hart hem aan moet klagen, rechtvaardig zijn voor Uw gezicht (Psalm 143:2).

De enige Voorbidder

Wie dit niet verstaat en belijdt, weet niet wat in artikel 26 van de N.G.B. staat. Daar gaat het over de enige voorbidding van Christus. Wij geloven dat wij geen toegang hebben tot God. Dat is het eerste en het blijft staan, maar er kan en mag beleden worden toegang tot God alleen door de enige Middelaar en Voorspraak Jezus Christus de Rechtvaardige. Door Hem alleen, anderszins was ons de toegang gesloten. Wie hiermee instemt, belijdt mede wat geschreven staat en vanzelf van harte. Indien wij nu een andere Middelaar zoeken moesten die ons goedgunstig ware, wien zouden wij kunnen vinden die ons meer beminde dan Hij, Die Zijn leven voor ons gelaten heeft ook toen wij zijn vijanden waren? En zo wij één zoeken, die macht en aanzien heeft, wie is er die daarvan zoveel heeft als Degene, Die gezeten is ter rechterhand Zijns Vaders en Die alle macht heeft in de hemel en op de aarde, Matth. 28:18, Marcus 16:19. En wie zal eer verhoord worden dan de eigen welbeminde Zoon van God? Nooit mag vergeten worden dat er geen andere weg tot behoud is dan door Jezus Christus en Zijn voorbede. Met nadruk zegt de belijdenis: Waartoe zouden we een andere Voor spreker zoeken aangezien het God be liefd heeft ons Zijn Zoon tot een Voor spreker te geven? Laat ons Hem niet verlaten om een andere te nemen of veelmeer een andere te zoeken zonder Hem immermeer te vinden, want toen God Hem ons gegeven heeft, zo wist Hij wel dat wij zondaren waren. Dit is pastorale geloofstaal, die vrucht is van kennis uit het Woord van de Heere en door de werking van Zijn Geest. Persoonlijke kennis dringt tot geestelijk onderwijs. Ook nu. Gaat het over Jezus' voorbede (Hebr. 7:25) dan zeggen de kanttekenaren: Namelijk om ons Zijn gerechtigheid door Zijn voorbede toe te eigenen. We behoren Rom. 6:8 erbij te betrekken. Het leven uit en door Jezus' voorbede is een rijke, blijvende vrucht. Een vrucht met veel inhoud en werking. De voorbede van Jezus heeft betrekking op de verheerlijking van de Vader, de completering van het Godsrijk. De uitbouw en de opbouw van dit rijk. Het leven en dienen op aarde. De bewaring voor en tegen de boze. De herstelling aller dingen. Op alles is de voorbede betrokken. Voor alles is zij noodzakelijk, want overal is zonde en onheiligheid. Maar in de hemel is een getrouwe Voorspreker.

De Heilige Geest zucht

Nu wordt in het Woord opgewekt te bidden. Het hart mag uitgestort worden en het appèl is om de Heere te kennen in alle omstandigheden. De voorbede mag niet ontbreken. Paulus schrijft zelf: Ik vermaan dan voor alle dingen dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen voor alle mensen, voor koningen en allen die in hoogheid zijn (1 Tim. 2:1,2a). Maar nu lezen we in Rom. 8 iets waaraan wij niet voorbij mogen gaan. Wij weten niet wat wij bidden zullen, gelijk het behoort. Opmerkingen worden gemaakt. Men vindt het een wonderlijk gezegde. Het is een onbegrijpelijke belijdenis. De Schrift wekt op om te bidden. Wordt het belijden vergeleken met het verband van Rom. 8, waar staat dat de gelovigen mogen komen met het 'Abba, Vader' op de lippen, dan is Paulus' woord daarmee niet te rijmen. Men heeft Paulus' woorden ook afgezwakt door zich te beperken tot bepaalde omstandigheden. Wat Paulus schrijft is resultaat van de lessen op de leerschool van de Heilige Geest. Daar was Paulus een leerling. Vandaar het gebruik van de meervoudsvorm 'wij'. De insluiting. De armoede in het gebed, in het gebedsleven, wordt gekend. Bidden naar de eis van Gods heiligdom is uitge-

sloten, is een onmogelijkheid. Het doet pijn te willen bidden, te willen voldoen aan Gods eis, maar het gaat niet. God de Heere kan en mag eisen het volmaakte en daarvoor buigt men. Maar nu is er de rijke troost, vertroosting: De Heilige Geest is er. Op grond van Jezus' Zelfofferande is de Heilige Geest gekomen. De aarde is Zijn werkvloer geworden. Nog sterker, Jezus heeft tot Zijn discipelen gezegd: Ik zal de Vader bidden en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij blijft bij ulieden in der eeuwigheid (Joh. 14:16). Paulus kan daarom zelfs schrijven: de Heilige Geest zucht voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. De Heilige Geest komt onze zwakheden mede te hulp (Rom. 8:26,27). Zo sterk kan en behoort het gezegd te worden. De Heilige Geest zucht in ons, met ons, voor ons. Aanhoudend. Tijdens Zijn bidden, Zijn pleiten, maakt de Heilige Geest gebruik van de Heilige Schrift. Het boek der Psalmen heeft daarin een voorname plaats. Hebben we ook als ambtsdragers behoefte aan de Voorbidder in de hemel en aan een Voorbidder voor en in ons? Dan zijn we bedelaars en blijven dat en willen we dat zijn tot ons laatste leven-suur. Dan is Luther onze broeder.

M.C. Tanis

Van de redactie

Ontmoetingsdag Werkendam

D.V. zaterdag 11 april. Het onderwerp zal zijn: "Gods werk voor en in de mens." Romeinen 8:30. Sprekers: Ds. K. Hoefnagel spreekt over verordining, ds. A. Hoekman over roeping, ds. A. v.d. Zwan over rechtvaardiging en prof. dr. A. Baars over verheerlijking. We hopen weer vele bekenden te ontmoeten en we hopen bovenal op een gezegende dag.

Zendingsdag Elburg

D.V. woensdag 22 juli.

Alphen a/d Rijn

Bevestiging door ds. K. Visser en intrede ds. A. Hoekman D.V. zaterdag 25 april 10.30 en 14.00 uur. Wanneer u van ver komt kunt u gebruik maken van een broodmaaltijd. Toekomstig adres Fam. Ds. A. Hoekman: Vijverstraat 3, 2405 BW Alphen a/d Rijn.

Renswoude

Bevestiging ds. J.M. J. Kieviet, zondag 19 april 4 uur, door ds. P. den Butter in 't Podium te Renswoude. Intrede te Renswoude woensdagavond 22 april half 8 in de Herv. Kerk van Scherpenzeel.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 14 april 2015. Kopij graag binnen donderdag 2 april.

AvH

CHRISTELIJK "GEREFORMEERD"

De classicale vergaderingen hebben zich met deze kwestie beziggehouden op de voorjaarsclassis. Deputaten legden recent de classes het verzoek voor zich te bezinnen op de vraag: hoe verhoudt zich dit begeerde stemrecht met de eenheid binnen de CGK? U begrijpt de vraag: als Vrijgemaakte leden mede ons kerkelijk reilen en zeilen beïnvloeden, in hoeverre is er dan nog sprake van een eigen kerkelijk standpunt?

Deze eenheid wordt voorgesteld met een klemmend beroep op Schrift en Belijdenis. Merkwaardig! Het tegendeel kan men ook en met meer recht stellen: deze eenheid moet juist niet bevorderd worden, als we Schrift en Belijdenis willen blijven erkennen. Omdat de GKV allerlei signalen afgeven waardoor men zich verder verwijderd van de Schrift. Ik denk aan vrouwen op de kansels en aan een samensmelting van de GKV met de NGK; denk ook aan het voornemen dat buitenlandse kerken hebben om te breken met hun zusterkerken in ons land, vanwege een toenemende vrijzinnigheid. Ik noem ook een brief, door een lid van onze kerken gestuurd aan een aantal predikanten met vermelding van meerdere verontrustende geluiden uit de GKV. Deze brief had te maken met een andere zaak, die momenteel de GS bezig houdt, namelijk de wens om een brede Gereformeerde opleiding te stichten. Ook hierbij gaat het vooralsnog om een samengaan van de trits CGK, GKV en NGK. U kent deze afkortingen toch nog wel?

En dus gevoelen velen zich onder ons in het nauw gedreven door dit punt op de agenda van classes en Synode. We vragen ons hardop af: als de classes zich uitspreken tegen dit stemrecht, nemen we dan ook de consequentie over van dit besluit, zodat we afzien van een verder samengaan met deze kerken? Trekken we dan ook de conclusie? De andere vraag kan ook gesteld worden: als er nu een classicale overmacht ontstaat om dit stemrecht te verlenen, wat dan? Wat besluit men dan? Het ligt voor de hand. Sta je in het portaal, dan ben je bijna binnen. Het is wachten op de volgende stap.

De derde vraag, waarop we het antwoord al weten: Als de kerkelijke vergaderingen verdeeld zijn, wat dan? Zal dan de impasse voortduren? Het kan en zal nog gaan duren tot de volgende GS. Als de kerken verdeeld zijn, betekent dat helaas dat de eigenlijke problemen binnenshuis liggen. In dat geval hebben we de handen vol aan het eigen onvermogen om nog vast te houden aan onze Belijdenis. En eigenlijk weten we het allemaal wel. We zijn zelf verdeeld. Horen we echt bij elkaar? Wat bindt ons aan elkaar? Maar er zijn toch onderlinge afspraken en beloften? Zijn we met elkaar eerlijk en gaan we eerlijk met elkaar om? Hier kan alleen Gods Geest uitkomst bieden. Eerlijkheid kan zijn dat we allen in de schuld komen voor

Het blijkt een belangrijk punt voor velen te zijn. Ik doel op het feit, dat waarnemers uit de GKV op de meerdere kerkelijke vergaderingen van de CGK stemrecht krijgen. Het argument: omgekeerd hebben leden van de CGK stemrecht op de vergaderingen van de GKV.

de Heere. Het kan ook zijn dat we een werkelijke keus doen. Welke kant willen we op? "Linksom of rechtsom"?

In beide zaken in kwestie die dezer dagen de aandacht geboeid houden, gaat het in feite om het Gereformeerde karakter van onze kerken. En natuurlijk ook van de twee overige kerkverbanden. Vandaag meldde de krant dat de weg naar de kansels van de GKV voor vrouwen zich langzaam opent (vrij weergegeven). De indruk wordt steeds meer gewekt, dat de GKV zich vervreemden van de Gereformeerde religie. Onze kerken heten nog steeds Christelijk Gereformeerd. Wat betekent de aanduiding: Gereformeerd? Het heeft te maken met het erfgoed van de Reformatie; onder ons worden openlijk geen bepaalde signalen waargenomen om te breken met de leer der Reformatie. We zouden willen vertrouwen dat daarom de GS ook echt consequent de enig mogelijke conclusie trekt. Zouden we het Gereformeerde karakter verliezen, dan houden we alleen de naam "Christelijk" over. Zo noemt echter de kerk van Rome zich ook. Het is niet alleen een zaak van de Synode. Het is ook uw zaak! Zo beleven we opnieuw een moment waarop we even de adem inhouden. Men zal misschien opmerken: als we verder samen optrekken, kunnen we de GKV behouden voor een verder afglijden. Om die reden echter zullen we nooit een dergelijk huwelijk accepteren voor onze kinderen. Want de lijnen lopen meestal omgekeerd. Nu stelde ik dat onze kerken nog geen officiële signalen afgeven die wijzen op een breuk met onze Belijdenis. Onderhuids zijn die tekenen er wel, over de hele breedte van onze kerken. Bent u, lezer, Gereformeerd? Of zelfs Christelijk Gereformeerd? Weet u wat dat inhoudt? Het houdt bekering tot God in. Het betekent dat ons tiental ontwaakt. Dat geldt voor de dwaze en voor de wijze maagden. Het is persoonlijk: Wordt "gereformeerd" door de vernieuwing van uw gemoed....

Dat hopen we ook voor de eerder genoemde kerken. Vrijgemaakte christenen, wat een mooie en rijke naam is dat. Deze kerken, tot voor kort wel zuiver Gereformeerd, staan op de tweesprong. Hun lot heeft sowieso te maken met het onze. In de koningentijd gebeurde het herhaaldelijk dat het Tweestammenrijk zich wilde verbinden met Efraim. Daar werd ook telkens tegen gewaarschuwd. Dat was een verkeerde eenheid. Iemand als koning Josafath ging steeds weer de verkeerde weg op. Laten we daar naar luisteren. In Jeremia 3 heten die twee rijken: de afgekeerde en de trouweloze. We hebben elkaar niets te verwijten. Voor beide geldt: Keert weder, gij afkerige kinderen en Ik zal uw afkeringen genezen.

Christus en de Samaritaanse vrouw (12)

De vrouw zeide tot Hem: Ik weet, dat de Messias komt (Die genaamd wordt Christus); wanneer Die zal gekomen zijn, zo zal Hij ons alle dingen verkondigen. (Johannes 4 : 25)

Verschillende keren hebben we nagedacht over het gesprek tussen Christus en de Samaritaanse vrouw. Inmiddels zijn we het hoogtepunt van hun ontmoeting dicht genaderd. Straks, in vs. 26, zal Christus voor de zevende maal Zijn mond openen om te spreken. Voor de zevende maal... Dat heeft in het Johannesevangelie een diepe betekenis. Christus staat op het punt, Zichzelf te openbaren aan een vrouw die alles verzondigd heeft!

Verzuchting

Misschien is het wel uw of jouw verzuchting: Hoe zal Christus ooit aan mij geopenbaard worden? Laten we – met die vraag in gedachten – eens proberen te luisteren naar het geestelijk onderwijs in vs. 25.

Om de woorden van de Samaritaanse vrouw in vs. 25 te peilen, blikken we nog even terug. Eerder hebben we al gehoord, hoe de Samaritaanse vrouw door Christus overtuigd werd van zonde (vs. 16-18). We zagen toen ook, dat ze vervolgens niet maar voetstoots vluchtte tot Christus. Integendeel, ze nam haar toevlucht tot werken en plichten. Dáárom vroeg ze waar God aangebeden wil worden (vs. 19-20).

Afsnijdende woorden

De Heere Jezus spreekt dan scherpe, afsnijdende woorden (vs. 21-24). Hij wijst de Samaritaanse erop, dat God een Geest is. Dat zij zich geen vleselijke voorstelling moet maken van de volmaakt rechtvaardige en heilige God. En dat degenen die God aanbidden, Hem moeten 'aanbidden in geest en waarheid'.

Christus houdt de Samaritaanse vrouw de eis van Gods heilige wet voor. Hij laat de Samaritaanse zien, dat de wet geestelijk is (Rom. 7:14). Wat is Zijn bedoeling daarmee? Wel, Hij wil de

Samaritaanse vrouw laten zien, dat zij de wet nooit kan houden. Dat de wet haar – ellendige zondares – alleen maar vervloekt en verdoemt. En dat het gebod, dat God wel 'ten leven' gegeven heeft, vanwege haar verdorvenheid en overtreding alleen maar 'ten dood' is (Rom. 7:10). Hij wil haar brengen aan het einde van de wet. Op de plaats waar zij de dood moet schrijven op al haar plichten en werken.

De bedoeling daarvan is – zoals we al eerder zagen – positief. Ook hier schittert de zondaarsliefde van Christus. Hij heeft de Samaritaanse vrouw er niet voor over om te verongelukken in het gebergte van haar eigengerechtigheid!

De Messias

Tegelijk gebeurt er ook nog iets anders. Want als Christus in vs. 23 zegt: *'de ure komt en is nu, wanneer de ware aanbidders de Vader aanbidden zullen in geest en waarheid'*, dan is het óók zo, dat Hij de gedachten van de Samaritaanse richt op de komst van de Messias.

Dat blijkt duidelijk uit de reactie van de Samaritaanse vrouw: *'Ik weet, dat de Messias komt (Die genaamd wordt Christus)'*.

'Ik weet'... Hoe wist de Samaritaanse vrouw dat? Ze was toch een vrouw die midden in de zonde leefde? Ze was toch een Samaritaanse? Jawel. Maar de Samaritanen hadden ook een Bijbel. Die Bijbel was wel heel wat dunner dan die van de Joden. Ze bestond alleen uit de eerste vijf boeken van het Oude Testament. Maar op verschillende plaatsen is ook daar de belofte van de komende Messias te lezen.

Denkt u aan de moederbelofte. Denkt u aan de woorden van Jakob op zijn sterfbed over de komst van Silo, de grote Rustaanbrenger (Gen. 49:10). Denkt u

vooral aan de woorden uit Deut. 18:15, waar God beloofd had: *'Een Profeet, uit het midden van u, uit uw broederen, als mij, zal u de HEERE, uw God, verwekken; naar Hem zult gij horen'*.

Die laatste belofte was bijzonder belangrijk voor de Samaritanen. Zo belangrijk dat ze in de Bijbel van de Samaritanen op een opvallende plaats stond: direct ná de wet van de tien geboden!

Hoge gedachten van Christus

Christus brengt de Samaritaanse vrouw aan het einde van de wet. Letterlijk en geestelijk. En daar richt Hij haar aandacht op de komst van de Messias.

Dáárom zegt ze: *'Ik weet, dat de Messias komt; wanneer Die zal gekomen zijn, zo zal Hij ons alle dingen verkondigen'*. Die woorden zijn doortrokken van een diep besef van de noodzaak van de komst van Christus. In die woorden trilt ook een reikhalzend verlangen naar Zijn komst. Was Hij er maar!

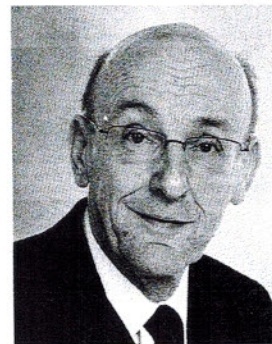
Nee, de Samaritaanse beseft nog altijd niet, dat diezelfde Christus tegenover haar zit en met haar spreekt. En toch werkt Gods Geest in haar hart hoge gedachten en veel verwachting van Christus.

Is het zo ook bij u? Laat u dan gezegd zijn, wat Hutcheson schrijft bij onze tekst: *'Christus is niet ver van een ieder die Hem hoogacht en naar Hem verlangt, hoe groot de afstand ook lijkt'*. Ralph Erskine zegt het in zijn 'leerrede' over de Samaritaanse vrouw met nagenoeg dezelfde woorden: *'Wanneer een mens verwaardigd wordt, hoge gedachten van Christus te hebben, dan is het zeker, dat hij niet ver is van Hem'*.

DE OPSTANDING

Matth. 28:5-8

Maar de engel antwoordende zeide tot de vrouwen: Vreest gijlieden niet; want ik weet, dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was. Hij is hier niet, want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft. Komt herwaarts, ziet de plaats waar de Heere gelegen heeft, En gaat haastelijck heen en zegt Zijn discipelen, dat Hij opgestaan is van de doden; en zie, Hij gaat u voor na Galilea, daar zult gij Hem zien. Zie, ik heb het ulieden gezeg. En haastelijk uitgaande van het graf met vreze en grote blijdschap, liepen ij heen om hetzelfde Zijn discipelen te boodschappen.

Johannes Beukelman werd 11 maart 1704 in Hoorn geboren. Hij was predikant te Driehuizen, Alblasserdam, Zierikzee, Hoorn, Rotterdam en's Gravenhage. Hij stierf daar op 17 augustus 1757. Hij was toen nog maar 53 jaar. In de laatste ogenblikken van zijn leven hijgde zijn aan de wereld gestorven ziel met alle krachten naar het ontslag uit het aardse lichaam om in de dood het echte leven en de grootste winst te ontmoeten. Zo mocht hij de eeuwige heerlijkheid ingaan. Na zijn dood is in 1774 zijn verklaring van de Heidelbergse Catechismus uitgekomen. In 1775 verschenen van hem "Uitgelezen Keurstoffen Oude Testament", in 1777 "Vervolgstoffen", en in 1775 "Lijdens- en Feeststoffen." In de uitgave die ik in mijn bezit heb zijn twee delen gewijd aan het lijden van Christus en het derde deel behandelt feeststoffen.

Pasen

In de bundel feeststoffen is een preek opgenomen over Matth. 28:5-8 'De bekendmaking van de opstanding van de Heiland door een engel aan de vrouwen.' In het eerste punt wordt de blijde boodschap van de opstanding behandeld. In het tweede punt de opdracht aan de vrouwen deze blijde boodschap door te geven aan de discipelen. De engel vertroostte de vrouwen met de woorden 'Vreest gijlieden niet.' De wachters hadden alle reden om te vrezen, maar de vrouwen niet. Zij zochten Jezus. Het werd hen bekendgemaakt dat Hij was opgestaan, zoals Hij voorzegt had. Jezus was niet meer in het graf, maar was opgestaan. Het lege graf onderstreepte de waarheid van de opstanding. De vrouwen moesten dit bekend maken aan de discipelen. Onderweg naar de discipelen is de opgestane Levensvorst aan de vrouwen verschenen.

Toepassing

Het komt er op aan deel te hebben aan de opstanding van Christus. Zag u met smart en verfoeiing uw blindheid, strafschuld, vuilheid, onmacht en gruwelijke zonden? Zag u geen raad hoe gered te worden? Ontviel u al uw eigenge-rechtigheid? Kent u de vraag: Wat moet ik doen om zalig te worden? Vluchtte u telkens opnieuw tot de opgestane Zaligmaker? Zocht u uit Hem geestelijk leven te ontvangen? Verlangt u ernaar dat Hij tot uw ziel zegt: 'Ik ben uw heil?' Is Jezus u dierbaar? Ziet u Christus als bekwam, genoegzaam en gepast voor u? Gaat uw verlangen al meer naar Hem uit? Leunt en steunt u op Hem? Begeert u Christus

niet alleen tot Profeet en Hogepriester maar ook als Koning? Begeert u dat al uw zonden gedood worden en dat Christus heel uw hart bezit? Wilt u in alles Zijn wil doen? Is uw leven heel anders geworden dan in het verleden? Die in Christus Jezus is, die is immers een nieuw schepsel? Dar geldt toch: het oude is voorbij gegaan, ziet het is alles nieuw geworden? Hebt u andere ogen en oren gekregen om te zien en te horen? Is uw verstand verlicht, uw wil gebogen en zijn uw genegenheden anders geworden? Helaas geldt dit maar van weinigen.

Velen belijden wel met de mond de opstanding van de Heere Jezus, maar niet met hun hart. Als dat nog zo is, heb u geen deel aan Hem en aan Zijn weldaden. Prediking en Avondmaal doen u geen nut omdat het met het geloof niet gemengd is. Wat zal het u zwaar vallen onder de prediking van het Evangelie verloren te gaan. Het zal u een hel in de hel zijn. Dat de schrik van het eeuwig gevaar u wakker maakte. Dat u naar uw geweten luisterde als het spreekt. Denkt er iemand: hoe graag zou ik deel hebben aan de opstanding van Jezus? Werp u steeds voor de voeten van de Heere Jezus neer, zo ellendig als u bent en maak Hem de begeerten van uw ziel bekend. Geef u met ziel en lichaam aan Hem over opdat Hij de kracht van Zijn opstanding toepasse en nieuw leven in u werke. Geef uw hart aan Hem, zoals het is.

Vraagt iemand zich af of het wel waar werk is? De meeste tijd ben ik dodig en ongevoelig. Is het met mij wel in orde? Denkt u: zo dodig en ongevoelig kan een kind van God niet zijn? U bent niet altijd even dodig, dus er is nog leven in u. U veroordeelt en verfoeit uzelf. U verlangt naar leven en geestelijk gevoel. U bent niet tevreden met uw toestand. Kinderen van God, het kan verschillend zijn. Er kan sprake zijn van een bijzondere zegen, het kan ook zijn dat u geen gevoelige genade hebt ondervonden. Verkondigt de dood des Heeren totdat Hij komt en zoekt alleen in Jezus' dood uw heil en leven. De opstanding betekent dat er voor uw zonden ten volle betaald is. Laat zien dat u leeft en uit de doden bent opgewekt. Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? Het geestelijk leven in u kan nooit uitgeblust worden. Jezus is opgestaan uit de doden om u door de dood te brengen in het eeuwig en zalig leven. Om uw lichaam zal verheerlijkt worden om dan eeuwig met en bij de Heere Jezus te zijn.

BOEKBESPREKINGEN

Ds. A.T. Huijser e.a., Een Woord ter rechter tijd, gebonden, 181 blz., € 18,50, Uitgeverij 'de Ramshoorn', Goes, ISBN 9789461150769.

De preken zijn afkomstig van zeven predikanten die in 2014 dienden in de classis Dordrecht van de Gereformeerde Gemeenten. Dit boek bevat negen preken die passen bij de kerkelijke feest- en gedenkdagen en behandelen teksten uit Oude en Nieuwe Testament. Heilsfeit en heilsbeleving worden aan de orde gesteld. De titel van het boek is ontleend aan Jesaja 50:4. De opbrengst is bestemd voor het bouwfonds van de Gereformeerde Gemeente te Sliedrecht. Er is bijvoorbeeld een lijdenspreek opgenomen over Johannes 12:24 'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zo blijft hetzelfde alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort.' Thema: Vruchtbaar sterven.

1. De weg van het tarwegraan; 2. De weg van de Borg;
3. De weg van de Kerk.

Ds. A.T. Vergunst, Brug naar Genesis deel 2, € 10,95, 93 blz., paperback, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-90-336-04669.

De auteur is predikant in Waupun, USA. Op een eenvoudige manier probeert de schrijver een brug te slaan tussen Genesis 6 t/m 11 en jongeren van 12 jaar en ouder. Er is ook een Engelse versie beschikbaar. Elke dag worden een paar verzen uit Genesis gelezen, daarna volgt een toepassing, enkele gedachten over dit Bijbelgedeelte, in de hoop dat die leiden tot overdenking en gebed.

Ds. W. Harinck, Ook zij horen erbij, Gedachten over kinderen in de kerk, paperback, 92 blz., € 9,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-94-6278-0286.

Dit boekje is uitgegeven in de serie 'Pastorale gedachten'. Ds. W. Harinck is predikant van de Gereformeerde Gemeenten. Het is een verblijdende zaak dat jonge kinderen de kerkdienst bijwonen. De auteur pleit ervoor hiermee jong te beginnen. Hij zet terecht vraagtekens bij kindernevendiensten. Dit kan ertoe leiden dat kinderen niet of heel moeilijk leren een gewone kerkdienst in zijn geheel bij te wonen. De taak van de ouders wordt benadrukt. We zijn er niet klaar mee onze kinderen mee te nemen naar de kerk, als we thuiskomen moeten we proberen met hen over de preek na te praten. De auteur gaat ook in op de vraag hoe we om dienen te gaan met indrukken die er bij heel jonge kinderen ook al kunnen zijn. Kortom, een praktisch, leerzaam boekje.

Ds. J.M.J. Kieviet, Tot Mijn gedachtenis, Over het Avondmaalsformulier, gebonden, 360 blz., € 22,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-94-6278-1696.

Dit keurig uitgegeven boek begint met een voorwoord van ds. P. den Butter. Daarin staat dat ds. Kieviet aandacht geeft aan pastorale en leerstellige zaken en dat hij citeert-uit geschriften die in het verleden verschenen zijn aangaande het sacrament van het Heilig Avondmaal. De auteur kent de gereformeerde verzoeningsleer en weet die duidelijk te maken aan zijn lezers. Eerder schreef ds. Kieviet over het sacrament van het Heilig Avondmaal in het blad 'Bewaar het Pand.' Een goede zaak dat deze artikelen nu in boekvorm zijn uitgekomen. Aanbevolen ter lezing en overdenking. Om u een indruk te geven van de inhoud van het boek citeer ik wat we aantreffen op blz. 194 en 195 uit hoofdstuk 41. Borglijden. "Maar nu spitst het formulier die dienst van de Heere Jezus toch toe op het einde van Zijn leven. Wat we zojuist gezien hebben, blijft recht overeind staan. Maar de gehoorzaamheid van de Heere Jezus aan Zijn Vader en aan de missie die Deze Hem heeft opgedragen, is toch wel bijzonder aan het slot van Zijn aardse leven gebleken. Daar gaat ons formulier nu nader op in. Op het lijden van de Heere Jezus in Gethsémané, op Gabbatha en op Golgotha. Olevianus heeft dit heel ordelijk beschreven. Naar de orde van de fasen van het lijden van Christus. Ik wijs in dat verband op de volgende zinsneden van ons formulier: De Heere Jezus heeft *'het bloedige zweet in de hof uitgedrukt...'* Dat wijst op Zijn diepe lijden in de hof Gethsémané. Hij heeft *'ontallijke (=ontelbare) smaadheden geleden...'* De Heere Jezus is bespot, bespuwd, gehoond en gelasterd. Dat vond vooral plaats toen Hij terechtstond voor de hogepriester en voor Pilatus. Hij is als een spotkoning aan het volk tentoongesteld. De Heere Jezus is *'onschuldig ter dood veroordeeld...'* 'Ik vind geen schuld in Hem', verklaarde Pilatus. Ten bewijze daarvan waste hij zijn handen. Maar desondanks gaf hij Hem over om gekruisigd te worden. Ten slotte heeft Christus *'Zijn gezegend lichaam aan het kruis laten nagelen...'* Hij gaf Zich over aan de smadelijke, smartelijke en vervloekte dood aan het kruis. Het was aan datzelfde kruishout dat Hij Zich *'vernederde tot in de allerdiepste versmaadheid en angst der hel...'* Zijn nederdaling ter helle toen Zijn Vader Hem verliet gedurende de drie volle uren duisternis." Tenslotte citeren we uit een stukje van Kohlbrugge wat aan het eind van hoofdstuk 41 wordt weergegeven op blz. 198 "Gelijk Hij het in Gethsémané maakte, toen Hij zeide: Indien gij Mij zoekt, zo laat dezen heengaan!, zo ook op de weg naar Golgotha, toen Hij Zijn kruis droeg. Dat wil toch niets anders zeggen dan: Uw vloek is Mijn vloek, uw smaad Mijn smaad, uw schand de Mijn schande, uw schuld Mijn schuld, uw straf Mijn straf. Ik ruil met u, verslagen gemoed. Ik ruil met u, verbrijzelde ziel, gij zult niet meer treurig en zo diep bedroefd zijn. Roem, gij onvruchtbare, en juich in de vreze Gods. Ik zweer u: wees gezegend met Mijn zegen, en wees een zegen. Al wat u beangstigt, is Mijn, en al wat u vrolijk maakt, dat zal het uwe zijn! Uw schuld heb Ik op Mij genomen, gij zijt vrijgesproken.!"

Jan van Reenen, Calvinisten van het eerste uur, Roeland en Liesbette maken de goede keus, gebonden, 186 blz., €14,95, Uitgave 'de Ramshoorn' Goes, ISBN 9789461150622.

Dit spannende en leerzame boek verschijnt in de historische verhalenserie voor de jeugd. Het speelt zich af in het begin van de tachtigjarige oorlog in de Zuidelijke Nederlanden, het tegenwoordige België. We komen de hagepredikers Guido de Brès en Herman Moded tegen. De beeldenstorm vindt plaats met alle gevolgen van dien. Er wordt gestreden om de stad Valenciennes en de strijd van de bosgeuzen wordt getekend. Doelgroep: 10 jaar en ouder. Maar ook ouderen kunnen dit boek goed lezen om een indruk te krijgen van het begin van de reformatie in de Zuidelijke Nederlanden.

Lieneke Benschop, M.J. Ruissen (eindredactie), Een boerenknecht wordt Gods knecht, Uit het leven van ds. Johannes van der Poel (1909- 1981), Gebonden, 192 blz., € 14,95, Uitgeverij 'de Ramshoorn', Goes, ISBN 978941150349.

De uitgave die voor mij ligt is de aangepaste, verbeterde derde druk van dit boek. Dit boek kan jong en oud een goede indruk geven van het leven en werk van deze in zijn tijd zeer geliefde predikant die veel heeft mogen betekenen. Ds. Van der Poel is predikant geweest in Giessendam en Ede. Vaak is hij ziek geweest en mocht weer wonderlijk herstellen. In dit negende deel van de historische verhalenserie zijn veel historische gegevens uit het leven van ds. Joh. van der Poel verwerkt. Er liggen veel lessen in dit boek opgesloten. De armoede in vroeger dagen en gebedsworstelingen om uitkomst, het eenzijdige werk van God in de bekering en zaliging van zondaren.

R.M. McCheyne, Gestorven voor mij, 49 overdenkingen voor de lijdensweken, paperback, 103 blz., € 9,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-94-6278-1962.

Het boekje bevat 49 meditaties over het lijden en sterven van Christus. McCheyne schildert de liefde van Christus voor de Zijnen. De opgenomen stukjes zijn door Mw. J. Kranendonk-Gijssen gekozen uit de vele preken van de jonge Schotse predikant. Ook buiten de lijdenstijd kunnen deze meditaties gelezen worden. Om u een indruk te geven van de inhoud geven wij de meditatie weer die opgenomen is op blz. 64 en 65 van het boekje over Psalm 22:7. "Christus zweeg stil onder Zijn lijden omdat Hij Liefde is. Door Zijn liefde tot verloren gaande zondaren, trad Hij met Zijn Vader in een verbond om in hun plaats de toorn te dragen. En Hij hield dat verbond uit liefde. Dezelfde liefde deed Hem zwijgen toen de soldaten Hem vastbonden met hun koorden. Die koorden waren dik en sterk, maar de koorden van Zijn liefde waren nog véél sterker. De nagels waarmee Zijn handen en voeten werden doorboord,

hechttten Hem vast aan het kruis. Maar Zijn liefde was de sterkste nagel. Die was sterker dan de dood. Toen de Joden Hem beschuldigden en Hij niet één woord antwoordde, was het liefde tot zondaren, die Hem deed zwijgen. Toen Herodes Hem ondervraagde en Pilatus Hem veroordeelde, zei Zijn menselijke natuur die beefde voor het lijden: Ik ben niet schuldig. Maar Zijn liefde zei: Ja, ik ben schuldig aan alles!

Toen Zijn Vader Hem in de hof en aan het kruis verbrijzelde onder het ontzettend gewicht van de hevige doodstrijd; toen de eeuwige toorn van de eeuwige God in die drie uren van doodsangst als een berg op Zijn hoofd werd gestapeld, toen Zijn gezegend hoofd door die zware last werd neergebogen, zei Zijn daarvoor terugschrikkende menselijke natuur: Ik heb nooit gezondigd, deze toorn is niet voor Mij; Ik hoef die niet te dragen. Maar Zijn liefde zei: Of Ik of Mijn volk moet die dragen; Ik zal die toorn voor hen dragen.

Gelovigen, ziet hoe lief Hij u gehad heeft? O, Zijn liefde was sterker dan de dood. Een vloed van toorn zou deze liefde niet hebben kunnen uitblussen. Zijn liefde is als de diepte van de oceaan. Ja, Zijn liefde is even groot als de afstand tussen de hoogste troon in de hemel tot op de diepste bodem van de hel. Sommigen van u durven niet in Jezus geloven. Ach, is dat uw antwoord op de liefde die het zwijgende Lam van God aan u heeft bewezen? Hij wilde niet antwoorden toen Hij werd beschuldigd. Hij wilde niet tegenspreken toen Hij werd veroordeeld. Toen God Zijn toorn over Hem uitstortte, beriep Hij Zich niet op Zijn goddelijke reinheid, maar droeg Hij gewillig de toorn, opdat elke zondaar die op Hem zou zien, vrij zou kunnen heengaan. En wilt u ondanks dat niet zien op dit Lam van God? O, u grieft Hem diep, en daarmee kruisigt u Hem opnieuw!"

Ds. P. van Ruitenburg, Maar één keer jong, paperback, 95 blz., € 9,90, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978-90-331-2657-4

In dit vlot geschreven boekje, bestaande uit stukjes van 2 bladzijden, dringt de auteur erop aan de jonge jaren zo goed mogelijk te gebruiken. Jong zijn is de beste tijd om de Heere te zoeken. In het voorwoord wijst ds. Van Ruitenburg erop dat de reis door dit leven een enkele reis is. Je kunt die reis nooit overdoen. Op blz. 18 en 19 waarschuwt ds. Van Ruitenburg tegen het verwaarlozen van de ziel. Hij wijst erop dat je huisdieren goed moet verzorgen. Gelukkig gebeurt dat in veel gevallen ook. Maar veel zielen worden verwaarloosd. "Beste vrienden, jouw lichaam en ziel zijn niet van jou en je moet goed weten wat je ermee doet, want je krijgt met de Eigenaar te maken, Die ons geschapen heeft." Op de blz. 32 en 33 lezen we een stukje met als titel "Gewoon geloven?" Eerlijk gaat de auteur daarin om met zijn lezers. "Je mag gerust weten dat ik bezorgd ben over de invulling van geloven. Het wordt algemener (denk ik) onder jonge mensen dat iedereen zelf maar moet uitmaken wat geloven is. 'Je moet daar niet

moeilijk over doen. Geloven is gewoon geloven en dat moet je niet gaan definiëren. Geloven is gewoon in Jezus geloven en geloven dat Hij je Zaligmaker is. Je mag het niet verder invullen en dat hoeft ook niet, want dat is voorwaarden scheppen.' Zo hoor ik over het geloof praten. Je zou gewoon moeten geloven dat God je al gekozen heeft." Daartegenover schrijft de auteur terecht: "Geloven is niet accepteren dat je verbondskind bent en geloven dat het goed komt. Jezus bestrafte de Joden die geloofden dat ze Abrahams kinderen waren! Geloven is niet geloven dat je naar de hemel gaat. De Heere heeft sterk benadrukt dat er velen bij de hemelpoort teruggestuurd zullen worden. Ja, maar je mag niet twifelen, zeg je. Wat bedoel je? Mogen ongelovigen niet twifelen aan het feit dat ze ongelovigen zijn? Moet je geloven dat je zonden vergeven zijn, ook als ze niet vergeven zijn? Denkt je werkelijk dat geloven in vergeving helpt? Waar staat dat in de Bijbel? Weet je wat geloven is? Wanhopen aan jezelf en als een radeloze zondaar Jezus zoeken en vinden! Hem vinden in de Bijbel, de lieve Zoon van God, en niets anders te kunnen dan in Hem te geloven. Geloven in de Zoon van God, Die gekomen is om zondaren zalig te maken. Dat geloven is geen verstandelijk aannemen, maar een zaak van je hart. Liefde stroomt in je ziel en je zou alle zonden wel uit je hart willen uitroeien. Zalig zijn de armen van geest. Hunner is het Koninkrijk der hemelen! Laat je niet om de tuin leiden. Weet wat je verstaat onder geloven, wat je een onkerkelijke moet antwoorden als die aan je vraagt wat geloven is."

Ds. L. Terlouw, Woorden van wijsheid voor werkers in de gezondheidszorg, gebonden, 108 blz., € 9,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-94-6278-0330.

De auteur, predikant van de Gereformeerde Gemeente te Barendrecht, heeft vroeger in verpleeghuis Salem te Ridderkerk gewerkt als geestelijk verzorger. Hij begon iedere werkweek met een weekopening waarin de Bijbel openging. In die weekopening werd ingegaan op vragen die de zorg stelt. Het boekje dat nu verschenen is, is grotendeels een weergave van datgene wat vroeger werd overdacht in deze bijeenkomsten. We geven iets door uit een overdenking over Job 2:13 'Alzo zaten zij met hem op de aarde, zeven dagen en zeven nachten; en niemand sprak tot hem een woord, want zij zagen dat de smart zeer groot was.' We lezen dan op blz. 77 de volgende behartenswaardige woorden: "Wat zouden ook wij vandaag meer moeten zwijgen in het leed dat aan een medemens overkomt. We doen pratend ons werk en gaan pratend weer weg. Wat kunnen we uit verlegenheid praten en blijven praten. Zó zelfs, dat de ruimte voor een woord van de ander helemaal ontbreekt. Ook in het zwijgen kunnen we ons afsluiten voor de ander. Waar het echter om gaat is: Zwijgend door je oogpoort tot in het hart geraakt worden door de nood van de nader. Gevolgd door een zwijgen vol medeleven. De ander de ruimte gevend om na het 'goedemorgen', 'goedemiddag' als eerste te spreken."

AANGEBODEN:

Preken uit de Levensbron van de jaren 1927, 1930, 1940 onder redactie van o.a.

Prof. Hovius en ds. v.d. Molen en preken cassettes van predikanten van Ger. Gem., Chr. Geref. en Herv. Ger.

Van beide is een goede hoeveelheid aanwezig.

H. Daudey
Molenstraat 17
2161 HP Lisse
Tel. 0252-414041

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email:

webwinkel@evangelischcentrum.be
Telefoon (0032)92230560

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 20,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 20,- per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

Bondsdag 2015

Lijden in Gods hand
God wil meer dan ons geluk

Petronella Baarda

Datum: D.V. 21 april 2015

Tijd: 10.30 - 15.30

Plaats: Chr. Ger. Kerk de Fontein
te Bunschoten

Info: www.bcg.v.nl

Bond van Christelijke Gereformeerde Vrouwenverenigingen

HARKES
Begrafenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegrafenissen.nl

Wij verzorgen alleen begrafenis

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11
2405 EM Alphen aan den Rijn

**Dag en nacht bereikbaar
en in elke regio**

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenis

Bestel vrijblijvend het boekje 'Mijn laatste wens'
www.vanstaaverenbegrafenisverzorging.nl

De Verrassing
Bungalowpark

verrassend

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Welkom terug op ons park

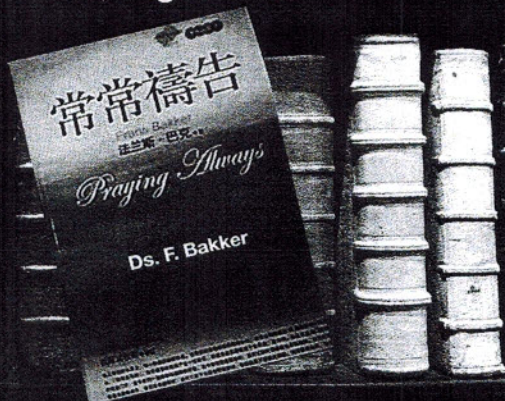
**UW ADVERTENTIE
IN KLEUR?**

Neem contact op met de administratie!

* Alleen mogelijk op de achterzijde.

Dringend verzoek uit China

Grote vraag naar het boek
Gebedsgestalten.

Helpt u mee aan een herdruk?

Stort uw gift op:
NL 02 INGB 0000 320 666
t.n.v. Stichting China
Hartelijk dank.

Stichting China
Veenendaal

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

ONDERSTEUNING VAN DIACONIEËN

Diaconieën zien de laatste tijd een toename in de aanvragen van gemeenteleden die hulp zoeken op het gebied van (problematische) schulden en/of budgetbeheer. SVF Bergambacht heeft veel ervaring in het ondersteunen van diaconieën op dit gebied. Daarnaast kan (vrijblijvend) voorlichting gegeven worden over het omgaan met dergelijke verzoeken.

SVF
Bergambacht

T 0182 - 35 15 57

bergambacht@svf.nl

www.svf.nl

Shop ook Online!
KleinKleding.nl
Sliedrecht - Zierikzee